

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 19 stycznia 2026 r.

WP-R.4131.2.2026

Rada Gminy w Borkowicach

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153); dalej: *u.s.g.*

stwierdzam nieważność:

§ 1 ust. 7 i ust. 8 uchwały nr XIX/105/2025 Rady Gminy w Borkowicach z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie *ustalenia diet dla radnych i Przewodniczącego Rady Gminy Borkowice*.

Uzasadnienie

Uchwałą nr XIX/105/2025 Rady Gminy w Borkowicach ustaliła zasady wypłacania i wysokość diet dla radnych i Przewodniczącego Rady Gminy. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 31 grudnia 2025 r.

W § 1 uchwały ustalono wysokość diet oraz, w ust. 6., wprowadzono zasadę, iż za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność radnego na posiedzeniu komisji lub sesji Rady dieta ulega pomniejszeniu o 20%. Wskazana regulacja jest, w ocenie organu nadzoru, akceptowalnym sposobem rozwiązania kwestii pomniejszania diety w sytuacji nieobecności radnego na sesji Rady lub na posiedzeniu komisji, ze względu na kompensacyjny charakter diet, traktowanych jako rekompensata za wydatki i straty związane z pełnieniem funkcji radnego.

Jednakże w § 1 ust. 7 uchwały Rada wprowadziła zapis, iż pomniejszania diety nie dokonuje się w przypadku udokumentowania nieobecności:

- zaświadczeniem lekarskim o czasowej niezdolności do pracy,
- decyzją właściwego organu o przebywaniu na kwarantannie lub izolacji,
- zaświadczeniem o odbywanym turnusie rehabilitacyjnym lub pobycie w sanatorium,
- wezwaniem do osobistego stawiennictwa wystosowanym przez sąd, prokuraturę lub policję,
- w uzasadnionych przypadkach losowych.

W ocenie organu nadzoru przywołany wyżej zapis § 1 ust. 7 uchwały narusza w istotny sposób obowiązujący porządek prawny.

Zgodnie z treścią art. 25 ust. 4 *u.s.g.*: *Na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych.*

Kwestia charakteru prawnego diet radnych jest przedstawiona w doktrynie i orzecznictwie w sposób jednoznaczny i nie budzący kontrowersji: dieta nie jest wynagrodzeniem w rozumieniu przepisów prawa pracy i ma wyłącznie charakter kompensacyjny wobec uszczerbku majątkowego (straty) osoby, która pełni funkcję radnego. I tak np. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 14 sierpnia 2019 r., przyjęto, że: *Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą* (sygn. IV SA/Po 401/19, LEX nr 2716116).

Użyty przez ustawodawcę zwrot „dieta” należy rozumieć jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji radnego. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji. Osoba pełniąca tę funkcję zachowuje więc prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Dieta powinna być zatem zależna od rzeczywistego wykonywania obowiązków związanych z pełnioną funkcją (por. rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Mazowieckiego z 9 maja 2017 r., znak: LEX-I.4131.122.2017.MR, Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4703 i powołane tam orzecznictwo).

Zagadnienie dotyczące diet radnych było przedmiotem innych jeszcze wypowiedzi organów judykatury i przedstawicieli doktryny, które generalnie zaakceptowały ryczałtową formę diety - zob.: wyrok NSA z dnia 17 grudnia 1999 r., sygn. III SA 1580/99, LEX nr 41965, oraz uchwała Kolegium RIO w Łodzi z dnia 2 sierpnia 1999 r., XXXIII/227/99, LEX nr 42699. W tej ostatniej jednak wyraźnie podniesiono, że warunkiem zgodności diety ryczałtovej z art. 25 ust. 4 *u.s.g.* jest wymaganie, aby ustalając tę formę diety, rada określiła, w *sposób nie budzący wątpliwości (...) zasady potrącania diet z tytułu nieobecności radnego (...) na sesjach rady oraz na posiedzeniach komisji rady i ewentualnie w innych pracach.*

Zatem, w obowiązującym stanie prawnym, nie jest dopuszczalna co do zasady sytuacja przyznania diety radnemu, który nie uczestniczy w sesjach rady, posiedzeniach komisji, ewentualnie w innych pracach. Tym bardziej nie jest dopuszczalne, aby pobierał dietę radny

przebywający na zwolnieniu lekarskim, leczeniu szpitalnym i sanatoryjnym, lub nieobecny z powodu wezwania przez organy państwowe. Osoby przebywające na zwolnieniu lekarskim, także związanym z pobytem w szpitalu, pobierają zasiłek chorobowy na zasadach ustalonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501). Tak samo jest z reguły w przypadku leczenia sanatoryjnego, choć nie zawsze, ale wtedy pobyt w sanatorium odbywa się w ramach urlopu pracownika. Natomiast w przypadku wezwania do osobistego stawienia się przed organami państwowymi, właściwe przepisy przewidują zwrot kosztów stawienia się. Regulacja Rady, poddana rozstrzygnięciu nadzorcemu, jeśli pozostałaby w obrocie prawnym, powodowałaby w rzeczywistości nienależne świadczenie dla radnego, który nie uczestniczy w pracach, a więc nie ponosi żadnej straty (gdyż pobiera wynagrodzenie lub brak wynagrodzenia jest mu kompensowany w inny sposób), a pobiera dietę. Z tego samego powodu (brak uszczerbku) niedopuszczalne jest wypłacenie diety radnemu, który nie wykonuje swoich obowiązków z powodu zdarzeń losowych. Wypada wskazać, iż w przypadku przykładowo wskazanym w uchwale (zgon osoby najbliższej) pracownikowi przysługuje płatny dzień wolny od pracy.

Taka regulacja jest więc w sposób istotny sprzeczna z przepisem art. 25 *u.s.g.* i nie może pozostać w obrocie prawnym.

Wskazany w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia ust. 8. paragrafu pierwszego uchwały jest konsekwencją ust. 7., zatem również powinien być usunięty z obrotu prawnego.

Z powyższych względów rozstrzygnięcie nadzorcze jest konieczne i uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały w części wskazanej w jego sentencji, z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/